

ARCHANJOŁ (69) sb m

-ani- (35), -any- (28), -angi- (3), -angy- (1), -ang- (1); skrót (1).

Oba a jasne; -ól *BiałKat*, -oł-; pisane dużą literą 59 r.

sg N archanjoł (25); -ól (1); -(o)ł (24). ◇ G archanjoła (17). ◇ D archanjołowi (5). ◇ A archanjoła (1). ◇ I archanjołem (1). ◇ pl N archanjołowie (4) *OpecŻyw*, *WróbŻółt*, *LatHar*, *SiebRozmyśl*; archanjeli (1) *ArtKanc*. ◇ G archanjoł(o)w (6). ◇ D archanjoł(o)m (1). ◇ A archanjoły (3). ◇ I archanjoły (1). ◇ V archanjołowie (4).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI – XVII w.

Najstarszy w hierarchii anioł; archangelus *Murm*, *Mymer*¹ (69) : a ono ią niebo przyjęło z wefelim/ archaniolowie z łpiéwanim *OpecŻyw* 186, 7v; *PatKaz III* 90v; Archágelus, eyn ertzēgel. Archangoł. *Murm* 1; *Mymer*¹ 2v; Iákož nie tylko ták nálázłá/ iáko od Archániołá fłyzáłá *CzechRozm* 161, 163v; *ArtKanc* N19, S20v; *KořakCath* C5; Potym nástąpi trábá oná Archányołá iáko pozew do fądu *SkarKaz* 6a.

Wyrażenia:»archanjoł pański« (2): Ná dzyeń Micháłá fwiętego Archániołá Páńlkiego. *RejPos* 329–332 żp, 328v cf »Michał Archanjoł«.

Zestawienia:»Archanjoł Gabryjel; Gabryjel archanjoł« (9 : 4): *BierRaj* 17 cf »Michał Archanjoł«; STąpil z nieba w ten czas archaniol Gabryel z wielką fwiatłością *OpecŻyw* 101, 7, 9, 184; *PatKaz III* 114; *BiałKat* 223v; *RejPosRozpr* b3v; iáko łamže Archánioł Gábryel do pánný mowil *CzechRozm* 156, 161; y przez onę niewyflowioną pokorę/ w ktorey odpowiedziałás Archányołowi Gábryelowi *LatHar* 487, 7, 478.

»Archanjoł Jeremijel; Jeremijel Archanjoł« (1 : 1): Y odpowiedział ná tho Ieremiel Archángioł *Leop* 4.*Esdr* 4/36 [*idem*] *BudBib* 4.*Esdr* 4/35[36].

»Michał Archanjoł; Archanjoł Michał (Michaił)« (22 : 3): Proflá ij was fwyacy archangyolowye Mych[alye] Gabrielyu Rafalye *BierRaj* 17; *KrowObr* 159, 169v; Ewányelia ná dzyeń Micháłá fwiętego Archániołá Páńlkiego *RejPos* 328v, 329–332 żp cf »archanjoł pański«; Ziáwienie S. Micháłá Archániołá/ wyięte z Brewiarzá Rzymlkiego. *SkarŻyw* 422, 414 żp, 422 [3 r.], 518; *MWilkHist* A2; Leżałés w Micháyłowie Potym kędy byłá Archániołá świętego Cérkiew Micháiłá. *KochJez* B4; SPowiadám fię Pánu Bogu [...] błogofławionemu Micháłowi Archányołowi *LatHar* 84, ++3, ++5, 85, 323, 326, 424; Kędy/ iáko/ y kiedy był ten łpor Micháłá Archániołá [!] z łzátánem o cíele Moyzełzowym/ o tym w żadnym pílmie nie nie czytamy. *WujNT* 835, *Iudae* 9, Aaaaa; *PowodPr* 38; *CiekPotr* 15.

»Archanjoł Rafał«: *BierRaj* 17 cf » Archanjoł Michał«.

»Święty Michał Archanjoł« zamiast daty 29 września (dzień poświęcony w kościele św. Michałowi): [*Roki mają być odprawowane*] á drugi raz w Poniedziałek piérwłzy przed świętym Micháłem Archániołem. *SarnStat* 1213.

Szereg:»anjoł (i) archanjoł; święci anjołowie (i) archanjołowie; anjołowie (i) archanjołowie (niebiescy)« (13 : 3 : 2): tamo anieli z archanioly tańtzuią *OpecŻyw* 3v; *WróbŻółt* Q4; *RejPs* 146v; ále ony włzytki Kfiążętá/ Mocarze/ Anyoły/ y Archányoły niebieskie? *RejPos* 169; *RejZwierc* 1v, 69; tym dał Pan Bog táką moc/ iákicy áni Aniołom/ áni Archániołom/ zleczýc [!] niechciał. *SkarŻyw*

91; *WerKaz* 281; Włzyŝcy Swięci Anyołowie y Archányołowie modłcie fię zá námi. *LatHar* 173, 41, 142, 398, 425, 473, 654; *WujNT* 669; Tám Swięty/ Swięty/ Swięty/ włzyŝcy Aniołowie Spiewáią/ przed łwym pánem/ y Archániołowie. *SiebRozmyśl* K4v; *SkarKaz* 243b.

TG